№: 50

Ешїй 17. ноемврїе: 1829

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ.

ЕШІЙ

Меркꙋрй ноаптѣ спре 14 але ачестїа ла 4 чѣсꙋрй Еуропїенешй ши 11 џꙋмътате Асїатичешй аꙋ ꙋрмат ꙋн сбꙋчꙋмъторю кꙋтремꙋр, венит кꙋ ꙋн вꙋет динтре ръсърит ши мѣзъ ноапте, але кърꙋа сгѫлцїитꙋрй аꙋ цинꙋт песте 60 секꙋнде, мꙋлте зидирй тарй аꙋ кръпат ши саꙋ стрꙋчинат, пѫнъ апроапе де сꙋрпаре, ши готичиле болте де 165 анй але Гемназїей ноастре Василїане дин Монастирѣ Сф. трей Їерархй пе алокꙋре саꙋ хѫит.

Џой сара ла 14 пела 2 чѣсꙋрй аꙋ репетꙋит клътириле кꙋтремꙋрꙋлꙋй, дꙋпъ ачаста ꙋн вѫнт дела Кривец кꙋ нинсоаре нѣꙋ троинит ѡ мꙋлциме де омът.

РОССІА

Сан-Петерсбꙋрг 28 октомврїе. Не ꙟщїинцъм прин скрисорй де кꙋрѫнд сосите дела Генерала ноастръ Квартиръ динаинтѣ Андрїанополей, къ аколе саꙋ фост прїимит дела Сꙋлтанꙋл Ратификацїа трактатꙋлꙋй де паче. Ꙟдатъ че не во ꙟщїинца къ аче ратификацїе саꙋ скимбат кꙋ а М. Сале Ꙟмпъратꙋлꙋй, карѣ акꙋма требꙋе се фїе сосит аколе, не вом гръби а фаче кꙋноскꙋт тꙋтꙋрора трактатꙋл, а кърꙋїа пꙋбликацїе, дꙋпъ обичеюл ꙟ деобще примит, нꙋ поате аве лок декѫт нꙋмай дꙋпъ скимбарѣ ратификацїилор.

Газета де Комерц кꙋпринде доꙋъ хотърѫрй але сфатꙋлꙋй медецинал ꙟ министерїа дин лъꙋнтрꙋ, Ꙟн ꙋрма кърора адꙋчрѣ ꙋнтꙋлꙋй де мигдале амаръ, фїинд къ Ел Есте чѣ май таре отравъ, ши ꙟсꙋшй ꙟ спицърїй съ гътеще кꙋ чѣ май маре пазъ, нꙋ нꙋмай съ опреще дѣкꙋм ꙟнаинте, че се порꙋнчеще ꙟкъ мистꙋирѣ де тот ачей мъсꙋрй адꙋсе ꙟлъꙋнтрꙋ; асемине се попреще вѫнзарѣ ꙋнор правꙋрй спре кꙋрꙋцирѣ винацелор, ши се порꙋнчеще мистꙋирѣ сомей че се ва афла гата, фїинд къ ачесте правꙋрй ꙟ кꙋрџере де време пътимеск ѡ десфачере, ши алкътꙋеск кꙋ тотꙋл алте продꙋктꙋрй, че апой пот аве ѡ лꙋкраре ка ѡтрава асꙋпра органисмꙋлꙋй вїецъцилор.

Кꙋ ꙟналта ꙟвоире а М. Сале Ꙟмпъратꙋлꙋй саꙋ ꙟфїинцат ла Тꙋла ѡ компанїе пентрꙋ фабрикарѣ захарꙋлꙋй дин сфекле; скопосꙋл Ей Есте де ада мошинашилор прин черкаре пипъите довезй кѫт есте де фолоситорю де асъ афїероси ла ачест фелю де остинѣлъ, кѫчй дꙋпъ мъртꙋрисирѣ ꙋнор мошинашй вредничй де крединцъ - захарꙋл скос динтрѡ десетинъ де сфекле, поате да дела 600 пѫнъ ла 1000 рꙋбле венит, кѫнд ѡ десетинъ де

гръже абіе дъ 120 рубле. Ачѣстъ товъръшіе сау ꙟкіет де ѡ датъ пе 25 ань ши аре дрит де а чере сприжинире дела орй ши че дирегъторіе.

КОНСТАНТИНОПОЛЕ

Ка ѡ де бине фъкътоаре урмаре а тръш статорничитей пъчй се привеще ши кемарѣ ꙟнапой а фанаріоцилор челор де ла ꙟчепирѣ апостасіей Гречещй сургуницй пела Бруса ши алте локурй але Мичй Асіей, лукру че ꙟзадар лау черкат їй адесе май ꙟнаинте алисе ꙟвои ꙟтоачерѣ ла Константинополе.

Че ꙟ урмъ се зиче къ дископеринду-се ꙟ Константинополе урме де ѡ аскунсъ Етиріе, че авѣ скопос де рѣстурнарѣ стъпънирей, ꙟсемнателе персоане сау афла афи Турчй ши Гречй униций, а кърора пунерй ла кале привѣ кум ар путе ку чел май лесничос кип се щергъ пе Султанул дин мижлок, фъръ а адуче нмперіа Турчѣскъ ꙟтрун ръсбою четъценеск. Рола де къпитеніе ла ачѣстъ конжураціе ѡ ау жукат унул динтре помениціи адус дин сургуніе ши милуит фанаріот Грек нуми Аргирополо, кареле де мулцй анй фіинд практичит ꙟ требиле дипломатиче, се хотържсе ши акум де Секритарю луй Халил Паша, чи аре амерџе амбасадор ла Петербург, къруіа Грек исе дъдусе дй вистиріа Ꙟмпъръчѣскъ ла 60 мій піастри бунй ши пентру ажуторюл фамиліей сале, ши пентру келтуелеле пе друм але амбасадорулуй Халил-Паша. Ачеста ꙟсъ ꙟпреунъ ку алцій луй асеминѣ пуиндуший ꙟ путерѣ сус арътатей суме интересуриле скъпътатей лор фамилій ла кареле, де ѡ датъ се фъку не възут дй Констандинополе. Ну атъта пагуба сус арътатулуй грек, кът а 60 мій піастри бунй пот фи ꙟ минутул ачеста фоарте симцитрю лукру Порцей. (г. унив:)

ПАРИС 22 Октомбріе

Домнул Судре ау съвършит черкъриле сале де фониграфіе, пентру каре Ера кемат ла Тулон, черкъриле сале челе дй урмъ ау доведит ку ун кип ведерат къ ку ачест мижлок, порунчиле ску ꙟшіінцуриле сар путе ꙟпъртъши ши ꙟцълеџе ꙟтрѡ депъртаре ка ла 2000 стънжини, путънду-се май въртос ꙟтребуинца ноаптѣ, ꙟтрѡ време негуроасъ, прекум ши ꙟ ръзбою. Ачѣстъ лимбъ че се мъруинеще прин тон, тръ ну прин видере ку атъта есте май вредникъ, аскунзинд ꙟщіинцъриле планурилор, кариле прин семне възуте сар путе пре ушор дескоури.

Ꙟ 21 октомбріе ла 8 чѣсурй диминѣца, 21 ꙟпушкътурй де тун ау вестит зіоа Краюлуй, ши ла 9 чѣсурй Краюл ау примит Херетисириле дин партѣ фамиліей сале, а куртезенилор сей, а Сенатулуй, а Министрилор, ши а Амбасадорилор Курцилор дин афаръ.

Комитетул Греческ ау хотържт 10,000 франчй пентру сприжинирѣ ꙟвъцътурей ачелор тинерй Гречй, пе каріи министеріа лй поприсъ де адесъвърка ꙟ Фраціа.

М. М. Сале Неаполитане ши фіитоарѣ Кръѧсъ де Спаніа ау авут съ сосаскъ ла Нимес ун ораш ꙟ Франціа де амѣзъзи, ла 27 октмбріе.

Паша де Египет тримите ла Франціа 34 Арабй спре а ꙟвъца деосебите мъестрій. Ачещй тинерй стреинй ау сосит ла лазаретул де Марсиліа, де унде ешинд дин карантинъ вор мерџе ла Парис, лъгъ офицеріи Акди ши Мухадар-Ефенди.

Нисъ ꙟпъртъшеще нота урмътоаре искълитъ дупъ оригинал де Професоріи, Баронул Гортал, Баронул Кувіе ши алціи ши де Докторіи спиталулуй де милъ;

Д. Професор Роландо ꙟтжюл Доктор ал Краюлуй де Сардиніа, адресуинд унуіа дин дрегъторіи музеулуй историей натурале, пе фіика дикефалъ (ку доуъ капите) нъскутъ ꙟ Кръіа Сардинией; Д. Парод пърителе фіичей сосинд ла Парис сау ꙟфъцошет ла музеул историей натурей; ау руга пе Д.Д. Професорй ай ашезъмънтулуй ачестуіа ши пе ДД. Докторй ай спиталулуй де милъ де а ѡчерчета.

Фіика дикефалъ ꙟфъцошатъ челор май уос искълцй есте нъскутъ ꙟ Сардиніа ла Сарарй, ꙟ 12 мартіе трекут: іа есте ꙟдоитъ ꙟ тоатъ партѣ де сус пънъ ла бурик. партѣ де дрѣпта нуми-

тъ Рита, есте де ѡ комплексїе май деликатъ, ꙟчепе ꙟсъ ꙟчет асе ꙟдрепта, дѹпъ зиса пъринцилор ши а манчей, партѣ де стѫнга нѹмитъ Кристина есте плъкѹтъ, се хръне́ще май бине ши адѹче плъчере кѹ ꙟвїошїа са, вїаца саѹ стрѫнс май кѹ дѣдинсѹл ꙟпърциле дѣ сѹпра. Іаръ партѣ де десѹпт ꙟй ѹскъцивъ ши май слъбитъ.

Ачѣстъ нъскѹтъ, че есте асеминѣ омѹлѹй дикефал, че аѹ тръит 28 ань сѹп стъпѫнирѣ лѹй Іаков ал 3 Краюлѹй де Скоцїа ла 1708, требѹе се интересаскъ фоарте пе персоанеле ꙟделетничите кѹ ꙟвъцътѹра Анатомїей ши а Физїологїей.

Ѹрмарѣ Египетѹлѹй.

Проспектѹл историїей политиче а ачестѹїа, акърїа ꙟтѫюл перїод сар ꙟчепе кѹ 2000 ань ꙟнаинте лѹй Хс дела ꙟтѫюл Фараон адекъ ꙟмпърат Менес, дин Мисраим фїюл лѹй Хам ши се ꙟкеїе кѹ 525 ꙟ: Хс, кѫнд ꙟмпъръцинд Фараон Псаменит чи мѹри кѹ сѫнџе де боѹ адъпат де кътръ Камбисїе ал Персїей, кѫдѹ Египетѹл рѫмѫинд ка ѡ провинціе Персїенѣскъ апроапе ла 200 ань, Іаръ ла 333 ꙟ: Хс се стъпѫни де Алеѯандрѹ ал Македонїей рѣстѹрнъторюл Монархїей Македониче.

Ꙟ ачѣстъ дїастимъ апроапе де 2000 ань челе май ꙟсъмнате епохе ꙟ аналиле Египетѹлѹй сѫнт дела Менес пънъ ла М. Сезострис, чи се сокотеще ꙟтре векїй Ерой ꙟмпъраць, кареле фїинд ѹн ꙟцълепт ꙟвъцат бърбат ши нѹмай пѹцин витѣз и аџер комендант кѹ але сале експедиції атѫт пе ѹскат, кѫт ши пе маре, дѹпъ че май ꙟтѫю сѹпѹсе тоатъ Африка, кълкъ Асїа ръзбътѫнд ꙟ Индїа пънъ динколо де Ганџес, де ѹнде ꙟтѹрнѫндѹсе спре мїазъ ноапте стръбътѹ пънъ ꙟ Европа кълкѫнд Тракїа ши Дакїа патрїа ноастръ.

Ачеста дѹпъ че ꙟ ноѹъ ань ꙟкѹнџюръ лѹмѣ, се трасе Іаръ ꙟ хотаръле сале челе векй фъръ ай требѹи се стъпѫнѣскъ пъмѫнтѹл, аѹ съ ръпѣскъ слобозенїа ши дрептѹл нацїонал ал сѹпѹсилор нѣмѹрй рѣстѹрнѫндѹле стъпѫнирѣ, че ꙟдестѹлѫндѹсе къ нѹмай лѣѹ ꙟвинс ши се зик аша пентрѹ але ꙟпрѹмѹта дин кѹлтивире ши лѹминаре, прин ꙟпъртъширѣ мъестрїилор, а литератѹрей ши ꙟпарте а щїинцелор.

* Де ꙟсемнат есте къ дин реслицителе ичй ши коле атѫт ꙟ Асїа, кѫт ши ꙟ Европа ꙟпилателе де Скиѳй, Дакй, ши Тракй чете де Египтенїй ши Индїенїй вениций кѹ Сесострис прекѹм ши дин чїй робиций ꙟ Епоха Македонилор, апой а Арапилор, ша Тътарѫлор ꙟ сфѫршит а крѹчїацилор, ла каре ръзбою фощїй ши дй принципатѹриле ноастре Ромѫнй џенерали нѹ пѹциній робиций египтенй адѹкѫнд кѹ сине се пръсиръ сълашиле циганилор Еѵропей нѹмиций де Гречй пънъ астъзй Гифтй сеѹ Египтй.

Асемине де ꙟсъмнат къ Сесострис ꙟ алсъѹ пѹтерник воѫжпрекѫт ꙟпъртъши дин але сале алтора пре атѫта адѹнѫнд де претѹтиндинѣ челе бѹне, ꙟтре алтеле се зиче къ дѹпъ челе че възѹсе ꙟ Дакїа патрїа ноастръ ши ꙟ Тракїа се пare афи статорничит ел май ꙟтѫю ꙟ Египет ꙟкинарѣ боѹнегрѹлѹй нѹмит Апис, евлавит апой де Египтенй ка чѣ май ꙟтѫю а лор зѣиме, прекѹм пънъ астъзй, кѹ балига ши ѹдѹл ачестѹй добиток, ка кѹ чѣ май сфѫнтъ материе се кѹръцеск, ши се сфинцеск Индїенїй колонищй египтенй ꙟпарте, чинстинд ши пе жѹсѹшй добитокѹл, Іаръ Перщїй кѹсѫнцеле ачестѹїа се кѹръцѣ де пъкате, ꙟ ѹрмъ астрономїй египетѹлѹй пе боѹрѹл ачестѹїа ꙟл пѹсе дѣсѹпра ѹней костилацїй дн але зодїакѹлѹй, ши анѹме ꙟ а лѹней лѹй априлїе, кѫнд ачаста ꙟцѹгѫндѹсе аръ пъмѫнтѹл, стимат де Египтенй фїинд боѹл ка чимилитѹл лѹкръреи пъмѫнтѹлѹй. Трїй капите де боѹ дѣсѹпра идолѹлѹй зиней Египтене нѹмитъ Исис ꙟсемна трей тимпѹрй але анѹлѹй ꙟсѹшите агрикѹлтѹрей. Ачест добиток фѹ ѹн обїект динтре але Ієроглифей египтене, ачеста ꙟтре челе патрѹ мистиче фѣръ але Сф. Скриптѹрй, пре кареле лѣѹ възѹт Езекїил ши Сф. Іоан ꙟ Апокалиѱис, ши прин кареле ꙟсъмнѣзъ еѵангелїа Сф. Лѹка, пре ачеста Гречїй ши май кѹ сѣмъ Боеоцїй сеѹ Вїоцїй кѹм ши Романїй ка ши пре вѹлтѹр ꙟл ꙟнтребѹинцъръ пре марчиле сале. Романїй ꙟсъмнѫнд ѹн боѹр пе але лор корѫбїй

ши зидирѣ чимилѣ остинѣла ши пъчꙋница, боꙋл ꙟсемнат пъртѫнд пе коарне бете чимилѣ жертфъ, їаръ кꙋ коарнеле ꙟпꙋнгѫнд чимилѣ бътъліе, каре боꙋр Єра ꙟсемнат ка ши вꙋлтꙋрꙋл пре стѣгꙋриле челор май витезе легеоане Романе, кариле саꙋ бътꙋт кꙋ Дакїй ши аꙋ венит кꙋ колонїиле ноастре спре але апъра, ши врѫнд Романїй а аръта ѡ колоніе ꙟсемна дой бой трѫгѫнд карꙋ: ѡ вакъ ꙟџꙋгатъ ꙟ партѣ четъцей чимилинд партѣ фимеѧскъ че требꙋе асе ꙟгрижи де челе дин касъ, їаръ кътръ партѣ кѫмпꙋлꙋй ꙟџꙋгат ꙋн боꙋ чимилѣ партѣ бърбътѣскъ че требꙋе асе ꙟгрижа де але кѫмпꙋлꙋй, каре чимилитꙋръ ни саꙋ дат ши нꙋъ вїинд колонїй дела Рома. Ꙋн боꙋ кꙋ инскрипціа: тарде сед тꙋто, тѫрзїꙋ че сигꙋр чимилѣ ꙟцълепчꙋнѣ ши коапта џꙋдекатъ. Асеминѣ пентрꙋ а аръта ꙟсꙋшириле ꙋнꙋй принцип прин кариле аре а домни се ꙟсамнъ боꙋл ꙟџꙋгат ла кар кꙋ ачѣстъ ꙟскрипціе: арте ет вирибꙋс, кꙋ мѫестріе ши виртꙋте. Дрепт ачесте домниторилор ши бърбацилор челор марй спре асе деосеби ши али се аръта виртꙋтѣлор лисе привилигїе ашй ꙟподоби кꙋнꙋниле сѣꙋ койфꙋриле лор ка кꙋ челегїꙋ сѣꙋ сꙋргꙋчїꙋ кꙋ пене ши коарне де таꙋр и де бербече, де ꙋнде пꙋнчетꙋл ꙟмꙋлциндꙋсе нꙋмърꙋл коарнелор пе кꙋнꙋнъ се ꙟформъ корона сѣꙋ корнꙋна, че Єсте ѡ корнатъ кꙋнꙋнъ. Спре асе аръта глоріа (слава) челор марй бърбацй лисе ꙟкипꙋеск доꙋъ коарне ꙟ кап прекꙋм лꙋй Бахꙋс, Дїанїй, їар лꙋй Жоїе Амон, доꙋъ коарне де бербече, пентрꙋ каре ши мареле Алеѯандрꙋ ка фїꙋл ачестꙋѧ пъртѫ ꙋн корн де аꙋр. Врѫнд асе аръта ꙟбїелшꙋгарѣ се ꙟсемнѣзъ ꙋн корн плин де бꙋнꙋрй нꙋмит корнꙋкопїе сѣꙋ ал Амалтїей, ꙋней ка пре ла карѣ саꙋ аплекат Жоїа. кꙋ Коарне де черб се ꙟподобѣ порциле, Патричїилор сѣꙋ а боерилор Константинополей. Метафорик зикъ се зиче а ꙟнълца корнꙋл Бисеричей, корнꙋл крединцей, корнꙋл мърирей, сѣꙋ а сфърѫма корнꙋл ши челелалте. Ꙟн ꙋрмъ ꙟнсъ пентрꙋ катахрисꙋл ши не вредничїа челора чи ка момица въѯѫд пе алцїй саꙋ кꙋкꙋет але пърта ши їй, ка мꙋлте алте семне де чинсте аџꙋнсе афи де рѫс, де ꙋндей ши зичерѣ де окаръ ла гречй: бре керата саꙋ корнате.

Дечй пе боꙋрꙋл ачестꙋй сфинцит де чїй векй добиток, ши ной ромѫнїй Молдовей ꙟ марка церей ноастре дела стръмошй ꙟл клирономирѫм, ꙟкѫт ши пе ꙟсꙋшй монета Дакїей векй романе се афлъ ꙟтипꙋит капꙋл де таꙋр, прекꙋм саꙋ зис символꙋл пꙋтерничїей, ал ꙟцелепчꙋней, ал статорничїей ал агрикꙋлтꙋрей, ши ал ꙟбелшꙋгърей, прекꙋм ши фрацїй ностри мꙋнтенїй клирономиръ марка вꙋлтꙋрꙋлꙋй Роман.

БРꙊКСЕЛ 17 Ѡктомвріе.

Ꙟтръ ꙋна дин Газетеле ноастре се четеск ачесте ꙋрмътоаре пентрꙋ Ангелика ван де Влй, нъскꙋтъ ла Шидам ꙟ 20 авгꙋст 1787 ши лъкꙋитоаре ла Пинакер ꙟн Холанда де амъзъзи.

Ꙗ аꙋ фост дин мицй тинереце де ѡ комплексїе де трꙋп фоарте слабъ, ла 1818 дꙋпъ че аꙋ пътимит мꙋлтъ време де боале кроничe, аꙋ ꙟчепꙋт а пїерде пꙋтерѣ пичоарелор, а нꙋ май мѫнка ши аш мърџини тоатъ Храна нꙋмаи ꙟ бъꙋтꙋръ, а фаръ де храна лаптелꙋй ꙟ сꙋцѣ кѫте ѡ датъ капете де пеще, бꙋкъцеле мичй де карне ши салатъ, ꙋрмѫнд ачаста пѫнъ ла лꙋна лꙋй ноемвріе 1820. Дела ачастъ време пѫнъ ла 1822, Ꙗ май бѣ кѫте ѡ датъ, їар де атꙋнчѣ наꙋ лꙋат ла сине ничй ѡ Хранъ, ничй аꙋ авꙋт врѣѡ Єшире; лꙋкрꙋ пентрꙋ тоцй де мираре.

Ачастъ минꙋнатъ зидире, ꙋникъ че саꙋ арътат вре ѡ датъ ꙟ лꙋме, фъръ се мѫнѫче ши съ бѣ ꙟкꙋрцере де 6 анй, саꙋ черчетат де кътръ ѡ комисїе алкътꙋитъ дин чей май ꙟтѫй докторй ай църей, ши саꙋ привигїет ꙟ време де 4 съптъмѫнй де кътръ шесъ персоане, спре асъ ꙟкрединца деспре адевърꙋл зиселор сале, каре саꙋ ши доведит прин марторй ши ꙟкрединцърй.

ѠБСЕРВАЦІЇ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зїоа	Ѡбсервацїей	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерꙋлꙋй
16	Ноемвріе диминѣца ла 8 ч	--- 6	28 9	ноꙋор

Ла 18 Ноемвріе Соареле ръсаре ла 3 ч. 18 м. Ꙟмѣзъзи вине ла 7 ч. 39 м